

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

III СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

04.07.2024 № 1653/9619

**Про внесення змін до рішення
Київської міської ради від 13.07.2023
№ 6880/6921 «Про затвердження
переліку об'єктів, що підлягають
усуненню із публічного простору
міста Києва»**

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про охорону культурної спадщини», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», постанови Кабінету Міністрів України від 08 вересня 2004 року № 1181 «Деякі питання спорудження (створення) пам'ятників і монументів», Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури, Міністерства культури і мистецтв України від 30 листопада 2004 року № 231/806, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2004 року за № 1588/10187, з метою усунення із публічного простору міста Києва об'єктів, пов'язаних із комуністичним тоталітарним режимом, історією та культурою СРСР, Російської Федерації, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, враховуючи рішення Київської міської ради від 14 травня 2022 року № 4587/4628 «Про організаційно-правові заходи щодо усунення пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, з публічного простору міста Києва» Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити зміни до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну

інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921, що додаються.

2. Оприлюднити це рішення у встановленому законодавством України порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій та постійну комісію Київської міської ради з питань підприємництва, промисловості та міського благоустрою.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Зміни

до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921

Доповнити Перелік позиціями такого змісту:

№ з/п	Пам'ятник, пам'ятний знак	Адреса	Адміністративний район міста Києва	Обґрунтування
152	Гагаріну Юрію (пам'ятник)	вул. Юрія Пасхаліна, 15 (на території Центру технічної творчості та професійної орієнтації шкільної молоді Дарницького району)	Дарницький	
153	Горькому Максиму (пам'ятник)	вул. Галаганівська, 3 (прохідна заводу «Веркон»)	Святошинський	
154	Захисникам радянської вітчизни (пам'ятник)	вул. Празька, 3	Дніпровський	
155	Павлову Івану (пам'ятник)	вул. Госпітальна 24-А (Центральний військовий госпіталь)	Печерський	

156	Павлову Івану (пам'ятник)	вул. Шовковична, 39/1 (Олександрівська центральна клінічна лікарня)	Печерський	
157	Павлову Івану (погруддя)	вул. Кирилівська, 103 (Київська міська клінічна психоневрологічна лікарня №1)	Подільський	
158	Пам'ятник двом радянським військовим прокурорам (пам'ятник)	вул. Петра Болбочана, 5	Печерський	
159	Співдружності партизанських бригад (пам'ятний камінь)	вул. Дениса Антіпова (Парк партизанської слави)	Дарницький	
160	Учасникам громадянської війни 1917–1923 років (пам'ятник)	вул. Саперно-Слобідська, 39	Голосіївський	
161	Черняхівському Івану (погруддя)	парк Слави	Печерський	
162	Ковпаку Сидору (погруддя)	парк Слави	Печерський	
163	Рибалку Павлу (погруддя)	парк Слави	Печерський	
164	Федорову Олексію (погруддя)	парк Слави	Печерський	
165	Черняхівському Івану (погруддя)	просп. Повітрофлотський, 28 (Національний університет оборони)	Солом'янський	
166	Глібу Жеглову та Володимирі Шарапову (пам'ятник)	вул. Академіка Богомольця, 10	Печерський	

167	Загиблим співробітникам інституту фізкультури (пам'ятник)	вул. Фізкультури, 1	Печерський	
168	Володимиру Леніну (барельєф)	Станція метро «Театральна»	Шевченківський	
169	Морякам Північного флоту СРСР (пам'ятник)	вул. Данила Щербаківського, 61-Г	Шевченківський	
170	Пам'ятник воїнам 206 радянської стрілецької дивізії (пам'ятник)	вул. Гната Юри, 10-Б	Святошинський	
171	Пам'ятник воїнам радянського 8-го танкового корпусу і 266-ї стрілецької дивізії (пам'ятник)	вул. Стадіонна, 2/10	Солом'янський	
172	Пам'ятник воїнам-визволителям (пам'ятник)	вул. Олександра Махова, 6-Г	Святошинський	
173	Пам'ятник воїнам-визволителям (пам'ятник)	вул. Генерала Наумова, 35-А	Святошинський	
174	Пам'ятник героям ВВВ (пам'ятник)	бульв. Воскресенський, 27	Дніпровський	
175	Пам'ятник Івану Якубовському та 91-й радянській бригаді (пам'ятник)	вул. Героїв Маріуполя, 7-Б	Голосіївський	

176	Пам'ятник танкістам-визволителям (пам'ятник)	вул. Івана Віговського, 22-А	Подільський	
177	Пам'ятник танкістам-визволителям (пам'ятник)	вул. Хорольська, 19	Дніпровський	
178	Проценку Степану (пам'ятник)	вул. Князів Острозьких, 45/1 (Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації НТУ «КП»)	Печерський	
179	Радянський танк (пам'ятник)	просп. Берестейський, 52/2	Шевченківський	
180	Воїну-солдату «Слава героям полеглим у боях за свободу Батьківщини» (1941–1945 років) (пам'ятник)	вул. Олександра Махова, 6-Г (середня загальноосвітня школа № 223)	Святошинський	
181	Воїну-солдату на території заводу АТЕК (пам'ятник)	просп. Берестейський, 83	Святошинський	
182	Загиблим працівникам заводу «Вулкан» (пам'ятник)	вул. Регенераторна, 4	Дніпровський	Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст пам'ятного напису українською мовою; 2) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»

183	Загиблим співробітникам автобусного парку № 1 (пам'ятник)	вул. Васильківська, 22 (на території автобусного парку № 1)	Голосіївський	<p>Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) демонтувати макет ордену Вітчизняної війни; 2) вилучити зображення георгіївської стрічки; 3) викласти текст українською мовою; 4) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»; 5) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»
184	Радянським льотчикам (пам'ятник)	вул. Лісова, 56 (Бортничі)	Дарницький	<p>Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) викласти текст українською мовою; 2) замінити пам'ятний напис з радянського на сучасний, з присвятою українським льотчикам, які полягли у роки Другої світової війни
185	Радянському мільйонеру (статуя)	вул. Рогнідинська, 2 (на території ресторану «Первак»)	Шевченківський	<p>Зберегти статую із внесенням змін у її художній вигляд</p>

186	Співробітникам заводу, які працювали в Нижньому Тагілі (РФ) (пам'ятник)	вул. Антоновича, 69	Голосіївський	Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: напис російською мовою «Они трудились на танковом заводе в городе Нижний Тагил в 1941–45 гг.» замінити на напис українською мовою з присвятою співробітникам підприємства, які у роки Другої світової війни працювали в евакуації
187	Воїнам-шоферам Другої Світової війни ЗІС-5 (вантажівка-пам'ятник)	просп. Голосіївський, біля будинку № 22	Голосіївський	Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: замінити згадку про «Велику Вітчизняну війну» на «Другу світову війну»
188	Викладачам і студентам КДХІ, які загинули під час Великої Вітчизняної війни (пам'ятник)	Вознесенський узвіз, 20	Шевченківський	Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;

189	Загиблим співробітникам АТП 09101 (пам'ятник)	вул. Дегтярівська, 25-А	Шевченківський	<p>2) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>3) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p> <p>Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) демонтувати макет ордену Вітчизняної війни;</p> <p>2) викласти текст пам'ятного напису українською мовою;</p> <p>3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>4) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>5) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p>
190	Загиблим співробітникам КНУБА (пам'ятник)	просп. Повітрофлотський, 31	Солом'янський	<p>Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування:</p>

191	Пам'ятний знак воїнам-автомобілістам, полеглим у ВВВ (пам'ятник)	вул. Зоологічна, 7	Шевченківський	1) викласти текст пам'ятного напису українською мовою; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну» Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: 1) викласти текст пам'ятного напису українською мовою; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»
192	Пам'ятний знак героям-випускникам Київського танкового училища (пам'ятник)	вул. Дегтярівська, 19	Шевченківський	Зберегти меморіальний комплекс та провести його редизайн з урахуванням сучасних наративів – зберегти пам'ять про танкістів, але вилучити усі елементи радянського ідеологічного маркування
193	Пам'ятник «Монітор Железняков» (пам'ятник)	Парк Моряків (Рибальський острів)	Подільський	Пам'ятник підлягає збереженню з урахуванням експертних висновків

194	Пам'ятник вихованцям та учням школи (пам'ятник)	вул. Копилівська, 23	Подільський	<p>Українського інституту національної пам'яті та Інституту історії України НАНУ. Водночас, з нього доцільно вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) викласти тексти пам'ятних написів українською мовою; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»; 4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»
				<p>Кінцеве рішення про збереження або демонтаж цього об'єкту має ухвалити колектив школи. У тому випадку, якщо школа зберігатиме даний пам'ятник, експертна група рекомендувала вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p>

195	Пам'ятник воїнам мостових батальйонів (пам'ятник)	вул. Баренбойма, 5	Голосіївський	<p>1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>2) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>3) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p> <p>Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) викласти текст пам'ятного напису українською мовою;</p> <p>2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p>
196	Пам'ятник загиблим співробітникам трамвайного депо (пам'ятник)	вул. Дегтярівська, 4	Шевченківська	<p>Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування:</p>

197	Пам'ятник залізничникам дарничанам (пам'ятник)	Залізничний вокзал «Дарниця»	Дарницький	<p>1) прибрати зображення ордену Вітчизняної війни; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»; 4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p>
				<p>Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) прибрати зображення ордену Великої Вітчизняної війни; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 3) цифри «1941–1945» замінити на цифри «1939–1945»; 4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» замінити на «нацистські загарбники»</p>

198	Пам'ятник Кирпоносу і Бурмистенку (пам'ятник)	вул. Верховинна, 80	Святошинський	Підпис об'єкту у Єдиному переліку не відповідає дійсності. Насправді йдеться про пам'ятний знак на місці, де містився командний пункт Червоної Армії у часи оборони міста Києва від німецьких військ 1941 року. Пам'ятник підлягає збереженню з корекцією пам'ятного напису і вилученням радянських наративів
199	Пам'ятник морякам Дніпровської військової флотилії (пам'ятник)	Парк Моряків (Рибальський острів)	Подільський	Пам'ятник підлягає збереженню з урахуванням експертних висновків Українського інституту національної пам'яті та Інституту історії України НАНУ. Водночас з нього доцільно вилучити елементи радянського ідеологічного маркування: 1) викласти тексти пам'ятних написів українською мовою; 2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;

200	Пам'ятник працівникам ВАТ «Київхімволокно» (пам'ятник)	пров. Херсонський, 1	Деснянський	<p>3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» замінити на «нацистські загарбники»</p> <p>Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>2) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»</p>
201	Пам'ятник працівникам заводу «Будшляхмаш» (пам'ятник)	вул. Дегтярівська, 21	Шевченківський	<p>Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) демонтувати макет ордену Вітчизняної війни;</p> <p>2) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» замінити на «нацистські загарбники»</p>

202	Пам'ятник учасникам оборони Києва (пам'ятник)	Голосіївський парк	Голосіївський	Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: 1) демонтувати макет ордену Вітчизняної війни; 2) напис на честь «Радянської України» замінити на «України»; 3) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»; 4) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 5) формулювання «німецько-фашистські загарбники» замінити на «нацистські загарбники»
203	Пам'ятний знак початку героїчної оборони міста Києва (пам'ятник)	19-й км Берестейського шосе	Святошинський	Зберегти пам'ятник з вилученням елементів радянського ідеологічного маркування: 1) демонтувати макет ордену Леніна; 2) прибрати зображення зірки міста-героя; 3) викласти текст пам'ятного напису українською мовою;

204	Робітникам заводу ім. Горького загиблим у ВВВ (пам'ятник)	вул. Галаганівська, 6	Святошинський	<p>4) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>5) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>6) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p>
				<p>Вилучити елементи радянського ідеологічного маркування:</p> <p>1) демонтувати макет ордену Вітчизняної війни;</p> <p>2) цифри «1941–1945» замінити на «1939–1945»;</p> <p>3) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»;</p> <p>4) формулювання «німецько-фашистські загарбники» змінити на «нацистські загарбники»</p>

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО